

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

2021. gads

Saturs

Virtuālā valūta	3
Virtuālās valūtas pārdošanas ienākums.....	3
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma	4
Saistošie normatīvie akti.....	8

Virtuālā valūta

Virtuālā valūta ir vērtības digitālais atspoguļojums, kas var būt digitāli nosūtīts, glabāts vai tirgots un funkcionēt kā apmaiņas līdzeklis, bet nav atzīts par likumīgu maksāšanas līdzekli, nav uzskatāms par banknoti un monētu, bezskaidru naudu un elektronisko naudu, kā arī nav monetārā vērtība, kura uzkrāta maksājuma instrumentā, kas tiek izmantots Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā minētajos gadījumos.

[Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums.](#)

Virtuālo valūtu sauc arī par kriptovalūtu, turklāt katrai no tām ir savs nosaukums (piemēram, *Bitcoin*, *Ethereum*, *Litecoin*).

Virtuālās valūtas pārdošanas ienākums

Virtuālās valūtas pārdošana (atsavināšana) ir maiņas darījums, kā rezultātā tiek iegūta oficiāla valūta, lieta (samaksa naturālā izteiksmē) vai citi pakalpojumi.

Tiek izšķirti divi dažādi ienākumu veidi, kas saistīti ar virtuālās valūtas pārdošanu, tāpēc tiem piemērojami dažādi nodokļu režīmi.

Ienākums no kapitāla pieauguma	Ienākums no saimnieciskās darbības
Tiek pārdota virtuālā valūta, kas iegūta, nesniedzot ar to saistītus pakalpojumus citiem.	Virtuālo valūtu pārdod saimnieciskās darbības ietvaros – to ģenerē vai saņem kā atlīdzību.

Sīkāka informācija par ienākumiem no saimnieciskās darbības, kā arī iespējamiem izdevumiem un sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām pieejama Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē (turpmāk – VID) <https://www.vid.gov.lv> sadaļā "[Saimnieciskās darbības veicēji](#)".

Sīkāka informācija par kriptovalūtu pieejama VID tīmekļa vietnē <https://www.vid.gov.lv> sadaļā "[Kriptovalūtas](#)".

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma

Kapitāla pieaugumu no virtuālās valūtas nosaka, no virtuālās valūtas atsavināšanas cenas atņemot sākotnējo iegādes vērtību.

Virtuālās valūtas iegādes vērtībā – tāpat kā citiem kapitāla aktīviem – tiek iekļauti arī izdevumi, kas saistīti ar tā iegūšanu: valsts nodeva lietā par apstiprināšanu mantojuma tiesībās vai lietā par pēdējās gribas rīkojuma akta vai mantojuma līguma stāšanās likumīgā spēkā, komisijas nauda un citi līdzīgi izdevumi. Kapitāla aktīva iegādes vērtībā tiek iekļauti arī samaksātie procentu maksājumi par kredītu šā kapitāla aktīva iegādei, ja dokumentāri apliecināta informācija ļauj identificēt kredīta un virtuālās valūtas iegādes saistību.

Ja nav iespējams noteikt virtuālās valūtas sākotnējo iegādes vērtību, par tās iegādes vērtību uzskata 0.

Ienākumam no virtuālās valūtas pārdošanas, ja tas kvalificējams kā ienākums no kapitāla pieauguma, piemēro **20 %** iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi.

Ienākumi un izdevumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti eiro saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas publicēto eiro atsauces kursu, kas attiecībā pret eiro bija spēkā ienākuma gūšanas vai izdevumu izdarīšanas dienas sākumā.

1. piemērs

Kaspars par 1260 eiro 20XX. gada 2. maijā pārdeva kriptovalūtu Bitcoin, kas nopirkta 2015. gada 15. decembrī par 1260 ASV dolāriem (konvertēti no dolāriem uz eiro pēc noteiktā konvertācijas kursa iegādes datumā – 828,95 eiro).

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 431,05 eiro (1260 – 828,95).

Ja virtuālā valūta iegūta uz dāvinājuma līguma pamata, par tās iegādes vērtību uzskata dāvinājuma līgumā norādītās konkrētās virtuālās valūtas vērtību, kas nav lielāka par virtuālās valūtas atsavināšanas cenu.

2. piemērs

Liene par 3000 eiro pārdeva kriptovalūtu Ethereum, kas iegūta dāvanā no brāļa. Dāvinājuma līgumā norādīts kriptovalūtas veids, daudzums un tās vērtība dāvinājuma datumā – 2100 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 900 eiro (3000 – 2100).

3. piemērs

Sabīne par 3000 eiro pārdeva kriptovalūtu Ethereum, kas iegūta pirms gada kā dāvana dzimšanas dienā no drauga. Dāvinājuma līgumā norādīts kriptovalūtas veids, daudzums un tās vērtība dāvinājuma datumā – 2000 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums par ienākumu no kriptovalūtas pārdošanas ir 1000 eiro (3000 – 2000), bet papildus veidojas apliekams ienākums 575 eiro (2000 – 1425) par dāvinājuma saņemšanu no personas, ar kuru nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Ja virtuālā valūta iegūta mantojuma ceļā, par tās iegādes vērtību uzskata attiecīgi mantojuma masā ietilpstošās norādītās konkrētās virtuālās valūtas vērtību.

4. piemērs

Leons par 1500 eiro pārdeva kriptovalūtu Litecoin, kas iegūta mantojumā. Mantojuma apliecībā norādīta šīs kriptovalūtas vērtība – 1600 eiro. Kriptovalūtas pārdošanas rezultātā nav gūts ienākums – kriptovalūta pārdota ar 100 eiro (1500 – 1600) zaudējumiem, ar nodokli aplikamais ienākums neveidojas.

Virtuālās valūtas maiņas darījuma rezultātā, ja viena virtuālā valūta tiek samainīta pret otru, kad abām ir pieaugusi vērtība no pirmās virtuālās valūtas pirkšanas brīža, nodokļa maksāšanas pienākumu atliek līdz brīdim, kamēr maiņas rezultātā iegūtā virtuālā valūta tiks pārvērsta eiro vai citā valūtā.

Tādējādi par ienākuma gūšanas dienu ienākumam no virtuālās valūtas pārdošanas uzskata dienu, kad maksātājs saņem naudu vai citas lietas.

Privātpersona par ienākumu no virtuālās valūtas atsavināšanas iesniedz VID deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma atkarībā no ceturksnī gūto ienākumu apmēra:

- 1) līdz ceturksnim sekojošā mēneša **15. datumam**, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī pārsniedz 1000 eiro;
- 2) līdz **nākamā gada 15. janvārim**, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī nepārsniedz 1000 eiro.

Komersants, individuālais uzņēmums (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecība), kooperatīvā sabiedrība, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība, iestāde, organizācija, biedrība un nodibinājums, **izmaksājot ārzemju privātpersonai ienākumu no virtuālās valūtas atsavināšanas**, ienākuma izmaksas vietā ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 3 % likmi, iesniedz VID iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta – gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša **15. datumam** un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša **23. datumam**.

Tādējādi ārzemju privātpersonai par virtuālās valūtas pārdošanu uzņēmējam Latvijā nav pienākuma iesniegt VID deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma vai gada ienākumu deklarāciju, ja uzņēmējs ienākuma izmaksas brīdī ir ieturējis nodokli.

Savukārt, lai piemērotu iegādes izdevumus un pārrēķinātu nodokli, piemērojot nodokļa 20 % likmi, ārzemju privātpersonai, ieturēto nodokli norāda pārskata perioda deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācijā, kuru iesniedz, **sākot ar pēctaksācijas gada 1. martu**.

Deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma veido:

- 1) pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma;
- 2) pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma pielikuma "Informācija par darījumiem, kas uzsākti, bet nav pabeigti vienā taksācijas gadā";
- 3) gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācija.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Elektroniskās deklarēšanas sistēmā deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma var atrast sadaļā "Dokumenti" – "No veidlapas" – "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti".

Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību".

5. piemērs

Atis 20XX. gada janvārī samainīja par 850 eiro pirktu kriptovalūtu Bitcoin pret kriptovalūtu Ethereum, gūstot vērtības pieaugumu, bet 20XX. gada septembrī pārdeva par 1000 eiro, tā paša mēneša beigās nopērkot vietā atkal kriptovalūtu Bitcoin par 1000 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 150 eiro (1000 – 850).

Līdz nākamā gada 15. janvārim Atis VID iesniedz deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma.

Aprēķinātā nodokļa summu privātpersona iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz tā mēneša 23. datumam, kurā jāiesniedz deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma.

6. piemērs

Reinis 20XX. gadā pārdeva kriptovalūtu Bitcoin Cash un saņēma ienākumu no šā darījuma. Kriptovalūta Bitcoin Cash nopirkta par 1998 eiro, pārdota par 2200 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 202 eiro (2200 – 1998).

Līdz nākamā gada 15. janvārim Reinis VID iesniedz deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma:

<i>Ieņēmumi no kapitāla aktīva atsavināšanas</i>	<i>Saņemtā ieņēmumu daļa²</i>	<i>Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem ieguldījumiem)</i>	<i>Attiecināmā izdevumu daļa² (4.:3. x 5.)</i>	<i>Ārvalstī samaksātais nodoklis</i>	<i>Apliekamais ienākums no kapitāla aktīva atsavināšanas (3. – 5. vai 4. – 6.)</i>	<i>Aprēķinātais (vai ieturētais³) iedzīvotāju ienākuma nodoklis (8. x nodokļa likme – 7.)</i>
3	4	5	6	7	8	9
2200,00		1998,00			202,00	40,40

Reinis 40,40 eiro nodokli samaksā līdz 23. janvārim.

Zaudējumus, kas radušies no kapitāla aktīvu – virtuālās valūtas – atsavināšanas, var segt tikai ar pozitīvu kapitāla pieaugumu, kas radies, atsavinot šā paša veida kapitāla aktīvus.

7. piemērs

Brigita 20XX. gada janvārī pārdeva kriptovalūtu Cardano par 1500 eiro, kas bija pirktas par 1550 eiro. Tā paša gada martā nopirka kriptovalūtu Bitcoin par 800 eiro un pārdeva septembrī par 1800 eiro.

Ar nodokli apliekamais objekts ir 1000 eiro (1800 – 800), ko pēc gada kapitāla ienākuma precizēšanas var samazināt par 50 eiro (1500 – 1550).

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Līdz 20XX. gada 15. oktobrim Brigita VID iesniedz deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma un veic nodokļa samaksu līdz 23. oktobrim, bet, sākot ar nākamā gada 1. martu, iesniedz gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarāciju, lai atgūtu pārmaksāto nodokli.

Ienākuma veids*	Ieņēmumi no kapitāla aktīva atsavināšanas	Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem ieguldījumiem)	Apliekamais ienākums no kapitāla aktīvu atsavināšanas (3. – 4.)	Aprēķinātais (ieturētais) iedzīvotāju ienākuma nodoklis atbilstoši taksācijas gada laikā iesniegtajai deklarācijai DK	Aprēķinātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (5. x nodokļa likme)	Pārmaksātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (6. – 7.)
2	3	4	5	6	7	8
C	1500,00	1550,00	-50,00	X	-10,00	X
C	1800,00	800,00	1000,00	X	200,00	X
Kopā	X	X	X	200,00	190,00	10,00

Iedzīvotāju ienākuma nodokli no kapitāla pieauguma iemaksā vienotajā nodokļu kontā:

Saņēmējs:	Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas numurs:	90000010008
BIC kods:	TRELLV22
Konts (IBAN):	LV33TREL1060000300000

Saistošie normatīvie akti

- [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums](#)
- [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#)
- [Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#)